

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA GENERALĂ

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, MD-2001, Tel.: /373 22/ 828 373

www.procuratura.md / e-mail: proc-gen@procuratura.md

28 septembrie 2023 nr.4-1d/23-
La nr.18-69-9896 din 18.09.2023

Ministerul Justiției
copia: Cancelaria de Stat

Procuratura Generală a examinat proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de implementare a sancțiunilor financiare aferente activității teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă (număr unic 799/MJ/2023), remis spre avizare.

Verificând și apreciind conținutul proiectului hotărârii înaintat spre avizare, în scopul îmbunătățirii acestuia înaintăm unele propuneri, inclusiv sub aspect redacțional și de tehnică legislativă, după cum urmează:

Cu referire la Regulamentul privind procedura de implementare a sancțiunilor financiare aferente activității teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă:

1. La **pct.3** la noțiunea „*liste internaționale*” propunem a o completa cu subpunctul 4) cu următorul cuprins:

„4) lista Uniunii Europene și a Consiliului Europei cu privire la persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități teroriste.”.

În acest sens, potrivit art.34 alineatul (11) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (în continuare Legea 308/2017): „Lista persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă care fac obiectul măsurilor restrictive include:

a) lista Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite cu privire la persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități teroriste;

b) lista Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite cu privire la persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități de proliferare a armelor de distrugere în masă;

c) lista Uniunii Europene cu privire la persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități teroriste;

d) lista suplimentară a Serviciului de Informații și Securitate cu privire la persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități teroriste;

e) lista Uniunii Europene și a Consiliului Europei cu privire la persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități teroriste.,, Totodată, menționăm că litera e)

al. (11) al art. 34 a fost introdusă *prin Legea nr.66/2023 pentru modificarea unor acte normative*, M.O.159-161/11.05.23, art.252, în vigoare 01.07.23.

Prin urmare, propunem a aduce în concordanță noțiunea de liste internaționale indicate în pct.3 din Regulament (proiect) cu listele internaționale prevăzute la art.34 alin. (11) din Legea nr. 308/2017.

2. Cu referire la **Secțiunea 1 Procedura de includere în lista consolidată a unei persoane a unui grup sau a unei entități desemnate** care conține pct.8-9, considerăm că nu este bine structurată și nu conține toate reglementările necesare a fi incluse.

Astfel, potrivit pct. 2 din proiectul Regulamentului: „**lista consolidată este lista persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă aprobată la nivel național prin ordinul directorului Serviciului de Informații și Securitate, care cuprinde: 1) listele internaționale; 2) lista suplimentară.**” În aceeași ordine de idei, deși denumirea secțiunii este procedura de includere în lista consolidată, autorul în această secțiune include reglementări doar ce țin de includerea persoanei, grupului sau entității desemnate prin Rezoluțiile Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, adică cu referire doar la listele internaționale.

Prin urmare, propunem autorului a completa această secțiune cu reglementări cu referire la lista consolidată, cum ar fi:

- *Serviciul de Informații și Securitate este organul de stat specializat, responsabil de realizarea activității privind desemnarea, excluderea din lista consolidată a persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă;*
- *Serviciul de Informații și Securitate elaborează, actualizează și publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova precum și pe pagina sa web oficială lista consolidată a persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă. Completarea se impune întru coroborarea cu art.34 alin.(16) al Legii 308/2017 care reglementează că: „Serviciul de Informații și Securitate elaborează, actualizează și **publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova lista consolidată a persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă, care include toate categoriile listelor menționate la alin. (11) lit. a)–d).**” Totodată, alineatul (13) al aceluiași articol prevede că : „**Lista suplimentară a Serviciului de Informații și Securitate cu privire la persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități teroriste se aplică și are efect imediat după publicarea acesteia pe pagina web oficială a Serviciului;** Totodată, potrivit art. 10 alin. (1) lit.d) din Legea 120/2017 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului (în continuare Legea 120/2017) prevede că: „Lista persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste se elaborează, se actualizează de către Serviciul de Informații și Securitate și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;”;*
- *Temei pentru includerea unei persoane, a unui grup sau a unei entități în lista consolidată constituie: 1.decizia/rezoluția Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite; 2. Listele elaborate de organizațiile internaționale la care Republica Moldova este parte și de organele Uniunii Europene privind persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități teroriste și/sau de proliferare a armelor*

de distrugere în masă; 3. hotărîrea definitivă a unei instanțe judecătorești din Republica Moldova prin care o organizație din Republica Moldova sau din alt stat este declarată ca fiind teroristă; 4. hotărîrea judecătorească definitivă privind încetarea ori suspendarea activității unei organizații implicate în activități teroriste; 5. hotărîrea judecătorească definitivă privind condamnarea unei persoane pentru comiterea unei infracțiuni cu caracter terorist; 6. hotărîrea judecătorească definitivă a unei instanțe judecătorești străine, recunoscută în modul stabilit de către instanțele judecătorești naționale, în privința unor persoane, grupuri sau entități implicate în activități teroriste; 8. decizia unilaterală a unui stat străin la solicitare acestuia”. Temeiurile au fost expuse având în vedere normele din proiect cu referire la procedura de includere în lista suplimentară/consolidată a acestor persoane și entități precum și art. 10 alin. (2) din Legea 120/2017 și art. 34 alin. (11) și (14) din Legea 308/2017. Astfel, art.3 alin.(4) lit.b) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative reglementează că: „Actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care:a) proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune; b) proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.”.

3. Cu referire la Secțiunea 2. Procedura de includere în lista suplimentară a unei persoane, a unui grup sau a unei entități desemnate:

La punctul 11. subpunctul 1) autorul a reglementat că pot fi incluse în lista suplimentară persoanele, grupurile și entitățile în privința cărora există **motive rezonabile pentru a suspecta** că:

a) participă la finanțarea, planificarea, favorizarea, pregătirea sau comiterea actelor sau activităților de către, în cooperare, în numele, din partea sau în susținerea acesteia;

b) furnizează, comercializează sau transferă arme sau materiale asociate către acestea;

c) recrutează sau acordă în alt mod suport acțiunilor și/sau activităților desfășurate de către organizații teroriste, celule afiliate, grupuri independente sau derivate din acestea.

Prim, nu este clar ce se are în vedere prin textul „ **motive rezonabile pentru a suspecta** ”. Astfel, Serviciul de Informații și Securitate va decide unilateral dacă sunt sau nu *motive rezonabile de a suspecta* că anumite persoane, grupuri sau entități sunt asociate unei organizații teroriste și le va include în listă, or este necesar să fie cel puțin pornită o urmărire penală unde în baza probelor să se stabilească că aceste persoane grupuri sau entități favorizează și acordă suport acțiunilor sau activităților desfășurate de către organizațiile teroriste.

În acest sens menționăm că potrivit art.10 alin. (2) din Legea 120/2017: „Drept temei pentru includerea unei persoane, unui grup sau a unei entități în lista menționată la alin. (1) lit. d) servesc:

a) *listele elaborate de organizațiile internaționale la care Republica Moldova este parte și de organele Uniunii Europene privind persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități teroriste;*

- b) **hotărîrea definitivă a unei instanțe judecătorești din Republica Moldova prin care o organizație din Republica Moldova sau din alt stat este declarată ca fiind teroristă;**
- c) **hotărîrea judecătorească definitivă privind încetarea ori suspendarea activității unei organizații implicate în activități teroriste;**
- d) **hotărîrea judecătorească definitivă privind condamnarea unei persoane pentru comiterea unei infracțiuni cu caracter terorist;**
- e) **hotărîrea judecătorească definitivă a unei instanțe judecătorești străine, recunoscută în modul stabilit de către instanțele judecătorești naționale, în privința unor persoane, grupuri sau entități implicate în activități teroriste.**”

Totodată, art.34 alineatul (11) din Legea 308/2017 prevede că: „Lista persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă care fac obiectul măsurilor restrictive include:

- a) lista Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite cu privire la persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități teroriste;
- b) lista Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite cu privire la persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități de proliferare a armelor de distrugere în masă;
- c) lista Uniunii Europene cu privire la persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități teroriste;
- d) lista suplimentară a Serviciului de Informații și Securitate cu privire la persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități teroriste;
- e) lista Uniunii Europene și a Consiliului Europei cu privire la persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități teroriste.

În același timp alineatul (14) al art.34 din Legea 308/2017 prevede că: „Criteriile care stau la baza identificării, includerii și excluderii unor categorii din lista suplimentară se aprobă de către Serviciul de Informații și Securitate. Lista suplimentară include:

- a) **persoanele fizice care săvârșesc sau încearcă să săvârșească un act terorist, participă la un astfel de act sau facilitează săvârșirea acestuia;**
- b) **grupurile sau entitățile care săvârșesc sau încearcă să săvârșească un act terorist, participă la un astfel de act sau facilitează săvârșirea acestuia;**
- c) **persoanele juridice, grupurile sau alte entități care aparțin sau sînt controlate de una sau mai multe persoane, grupuri sau entități menționate la lit. a) și b);**
- d) **persoanele fizice sau juridice, grupurile sau alte entități care acționează în numele sau la ordinul uneia sau mai multor persoane, grupuri sau entități menționate la lit. a) și b).**”

Poziția Comună a Consiliului Uniunii Europene privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului (2001/931/PESC)¹ a fost adoptată în contextul în care Consiliul European a definit terorismul drept una dintre principalele sfidări pentru întreaga lume și a identificat lupta împotriva terorismului drept unul dintre obiectivele prioritare ale Uniunii Europene. În sensul acestei poziții comune (Articolul 1 alineatul (2)), prin „persoane, grupuri și entități implicate în acte de terorism” se înțeleg:

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001E0931>

– persoane care comit sau încearcă să comită acte de terorism, le facilitează sau participă la acestea;

– grupuri și entități care aparțin acestor persoane sau care sunt controlate direct sau indirect de acestea și persoane, grupuri și entități care acționează în numele sau în conformitate cu instrucțiunile acestor persoane, grupuri și entități, inclusiv fondurile provenind din bunuri care fie aparțin acestor persoane și persoanelor, grupurilor și entităților care le sunt asociate, fie sunt controlate direct sau indirect de acestea.

Totodată, articolul 1 alineatul (4) din Poziția Comună a Consiliului Uniunii Europene privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului (2001/931/PESC) reglementează că: „Lista din anexă este întocmită pe baza unor informații precise sau a unor elemente de dosar care arată că s-a luat o decizie de către o autoritate competentă față de persoanele, grupurile și entitățile vizate, **fie că este vorba de inițierea unor cercetări sau a urmăririi penale pentru un act terorist ori de tentativa de a săvârși, de a participa la sau de a facilita un astfel de act, bazate pe probe sau indicii serioase și credibile, sau fie că este vorba de o condamnare pentru astfel de fapte. Persoanele, grupurile și entitățile identificate de Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite ca având legătură cu terorismul și cu privire la care acesta a dispus sancțiuni pot fi incluse pe listă.**”

Prin urmare, propunem autorului de a analiza oportunitatea reformulării subpunctului 1) al punctului 11 sub aspectul includerii persoanelor, grupurilor sau entităților în lista suplimentară în cazul în care cel puțin este pornită urmărirea penală și sunt probe ce stabilesc că aceste persoane, grupuri/entități participă la activități teroriste sau sunt implicate în activități de proliferare a armelor de distrugere în masă sau într-un mod sau altul facilitează activitățile desfășurate de către aceste organizații.

Secund, propunem autorului, pentru o mai bună formulare, la literele a) și b) din subpunctul 1) punctul 11. cuvintele „acesteia” și respectiv „acestea” a le substitui cu textul „organizații teroriste”, după cum urmează:

„a) *participă la finanțarea, planificarea, favorizarea, pregătirea sau comiterea actelor sau activităților de către, în cooperare cu, în numele, din partea sau în susținerea organizației teroriste.*

b) *furnizează, comercializează sau transferă arme sau materiale asociate către organizația teroristă.*”

Totodată, nu este clar ce se are în vedere prin sintagma „celule afiliate, grupuri independente sau derivate din acestea” din litera c) subpunctul 1) punctul 11. din proiect motiv din care, pentru a nu crea interpretări diferite, propunem autorului a le explica la noțiuni având în vedere că legile (*Legea nr.308/2017, Legea 120/2017 și Legea nr.25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale*) în temeiul cărora este elaborat acest proiect nu operează cu așa noțiuni ci doar cu noțiunea de „organizație teroristă” fiind definită ca „organizație creată în scopul desfășurării de activități teroriste sau organizație care admite recurgerea la terorism în activitatea sa. Organizația se consideră teroristă dacă măcar una din subdiviziunile sale structurale desfășoară o activitate teroristă;” (art.3 din Legea 120/2017).

4. La **pct. 23**. Din proiect urmează a fi corectată eroarea materială și textul „pct.25” urmează a fi substituit cu textul „pct.23”;

5. La **pct.29** subpunctul 1) urmează a se corecta eroarea materială și cuvântul „*desemante*” urmează a fi substituit cu cuvântul „*desemnate*”;

6. La **pct. 45** urmează a se corecta eroarea materială și cuvântul „*desemante*” urmează a fi substituit cu cuvântul „*desemnate*”;

**Adjunct al Procurorului
General interimar**

Aliona NESTEROV